

11 MART	PANDEMİDE BİR YIL
20.00	Açılış Konuşmaları:
	TTB - Şebnem KORUR FİNCANCI – Türk Tabipleri Birliği Başkanı WMA – David BARBE – Dünya Tabipler Birliği Başkanı
	Kolaylaştırıcı: Pınar SAİP Feride AKSU TANIK Rosa PAVANELLI
	Pandemiyde Bir Yıl Panelinin kolaylaştırıcısı İstanbul Tabip Odası Başkanı Prof. Dr. Pınar SAİP. Konuşmacılar, Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Feride AKSU TANIK (Türkiye İnsan Hakları Vakfı Akademisi) ve Uluslararası Kamu Sendikaları Federasyonu (PSI) Genel Sekreteri Rosa PAVANELLI. "Pandeminin birinci yılı" oturumunda küresel bir salgınla yüzleşen dünyada ve Türkiye'de neoliberal patriyarkal kapitalizmin tahripkâr düzeninin yol açtığı salgınla birlikte açığa çıkan yıkım, sağlık alanında yaşanan sorunlar ve bu salgının bize gösterdiklerine dair bir bilanço paylaşılacaktır.

PANDEMİNİN TÜRKİYE'DE BİRİNCİ YILI: DOĞA, İNSAN VE GELECEĞİMİZ

Düzenleme Kurulu

Şebnem KORUR FİNCANCI
Düzenleme Kurulu Başkanı / Türk Tabipleri Birliği

Üstün REINART
Halkların Köpüsü Derneği

Yücel DEMİNER
Kocaeli Dayanışma Akademisi / TTBG COVID-19 İzleme Kurulu Üyesi

Ali KARAKOÇ
Ankara Tabip Odası

Vedat Bulut
Türk Tabipleri Birliği

Sekreteryaya
Onur Naci KARAHANCI
Türk Tabipleri Birliği

12 MART	PANDEMİDE GÖRÜNMEZ KILINANLAR
19.30	Kolaylaştırıcı: Şevkat BAHAR ÖZVARIŞ
	<ul style="list-style-type: none"> Alejandro ARGUMEDO Fouad M. FOUAD Anwar ATTAALLAH
	Pandemide Görünmez Kılanınlar Panelinin ilk oturumunun kolaylaştırıcısı Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Şevkat BAHAR ÖZVARIŞ (Hacettepe Üniversitesi). Konuşmacılar, Peru Quechua Halkı liderlerinden Alejandro ARGUMEDO; Lübnan'da yaşayan Suriyeli mülteci hekim Fouad M. FOUAD ve Gazze'de Filistin Sağlık Bakanlığında görev yapan bir hekim, Anwar ATTAALLAH.
	Pandemi sırasında güney ve kuzey yarıküreler ile zenginler ve yoksullar arasındaki eşitsizlikler tüm dünyada daha da derinleşmiştir. Mültecilere, sığınmacılara, evsizlere, LGBTİ+ 'lara, kendi ülkelerinde yerlerinden olanlara ve yaşlılara yönelik ayrımcılık artmıştır. Bu oturumda, “görünmez” hale gelen bu nüfus kesimleri ile ilgili konular tartışılacak, çözüm olabilecek alternatifler üzerinde durulacaktır.
21.15	Kolaylaştırıcı: Remzi ALTUNPOLAT
	<ul style="list-style-type: none"> Yıldız TAR Hacer FOGGO
	Pandemide Görünmez Kılanınlar Panelinin ikinci oturumunun kolaylaştırıcısı KAOS GL Derneği'nden Remzi ALTUNPOLAT. Konuşmacılar, Derin Yoksulluk Ağı'ndan Hacer FOGGO ve KAOS GL Derneği'nden Yıldız TAR.
	Covid-19 Pandemisi'nin ilk günlerinde “virüsün herkesi eşit hale getirdiğine” ya da” virüsün bize herkesin eşit olduğunu hatırlattığına” dair söylem hayli popülerlik kazanmıştı. Oysa Covid-19 krizi halihâzırda son derece eşitsiz bir dünyayı vurdu. Bu tür bir söylemin, hakikâti perdeleyerek eşitsizlikleri göz ardi etme, görünmez kılınmış toplumsal kategorileri daha da görünmez, sesi duyulmayan kesimlerin seslerini iyice duyulmaz hale getirme işlevi gördüğü açık. Covid-19 Pandemisi mevcut eşitsizliklerin derinleşmesine, kırılgnalık-güvencesizlik ve yaralanabilirliğin belirginleşmesine yol açtı. Judith Butler'ın deyimiyle pandemi yurttaşlık, sınıf, cinsiyet, cinsel yönelim, etnisite, yaş, engellilik gibi parametreler temelinde prekarlığın eşitsiz dağılımını gözler önüne serdi. Covid-19 Krizi'nin politik yönetimi, bizlere kapitalist modernitenin bir tür nekropolitika üzerine kurulu olduğunun kanıtı. Covid-19 ile birlikte belki de “neko-kapitalizm” olarak adlandırabileceğimiz, cari sistemin “normal” kurgusunun varlığını idame ettirmesi adına bazı yaşamların ölmesine göz yuman bir tarz-ı idare hükmünü bütün gücüyle icra ediyor. Bu oturumda zaten nicedir sürekli güvencesizlik rejimine tabi kılınmış yaşlılar, yoksullar ve LGBTİ+ 'lar gibi farklı öznelerin Covid-19 Pandemisi boyunca yaşadıkları deneyimlere ve karşılaştıkları sorun alanlarına odaklanarak riskin eşitsiz paylaşımının altını bir kez daha çizmek, madun özneler arasında yeni dayanışma ağları ve bağlarının kurulabilme imkânlarını tartışmayı hedefliyoruz.

14 MART	SAĞLIK EMEKÇİLERİ DENEYİMLERİNİ VE HAYALLERİNİ PAYLAŞIYOR (FORUM)
18.00	Kolaylaştırıcı: Sinan ADIYAMAN
	Çerçeve Sunum Özlem ÖZKAN
	WMA Otmar KLOIBER CPME Frank Ulrich MONTGOMERY PHM Alexis BENOS ICN Annette KENNEDY ITUC Owen TUDOR
20.00	Kolaylaştırıcı: Ali İhsan ÖKTEN
	SES Hüsni YILDIRIM DEV SAĞLIK İŞ Erdoğan DEMİR TDB Atilla Stephan ATAÇ TEB Yücel YENİLMEZ THD Sevilay ŞENOL TÜMRADDER Ali İPEKLI UDEK Serkan YILMAZ Tabip Odalarının Katılımlarıyla...
	Dünya'dan ve Türkiye'den sağlık emek örgütlerinin temsilcilerinin katılımcı olacağı Sağlık Emekçileri Deneyimlerini ve Hayallerini Paylaşıyor forumlarının ilk oturumunun kolaylaştırıcısı bir önceki dönem TTB Merkez Konsey Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman (Ankara Üniversitesi). İkinci oturumun kolaylaştırıcısı ise TTB Merkez Konsey 2. Başkanı Doç. Dr. Ali İhsan ÖKTEN. Oturumların başlangıcında çerçeve sunumu Halk Sağlığı Uzmanı Doç. Dr. Özlem ÖZKAN (Kocaeli Dayanışma Akademisi) yapacak. Covid-19 pandemisi toplumların genelini olumsuz etkilediği gibi bu süreçte en fazla sağlık emekçileri çalıştı, hasta oldu, hayatını kaybetti, tükendi... Sağlık emekçileri deneyimlerini tüm olumsuz koşullara rağmen sahanın her yerinde göstererek canla başla çalıştılar. Haklı olarak en fazla övgüye hak ettiler. Sağlık Bakanlığı sağlık meslek örgütleri ile ortak bir çalışmayı içselleştirip şeffaf olsaydı, bilimsel veriler ışığında sağlık emekçileri deneyimlerini sahaya çok daha iyi aktarabilirlerdi. Sağlık emekçilerinin genel toplumsal ve sağlık alanındaki hayalleri ise çok farklıydı. Herkesin özlemi veya hayalleri daha demokratik, özgür, eşitlikçi, sağlıklı, mutlu, adaletli, koruyucu sağlık hizmetlerinin ağırlıklı olduğu bir ülke ve dünyaydı. Bu oturumda pandemi sürecinde sağlık emekçilerinin edindikleri deneyimleri, yine bu süreçte pandemi nasıl yönetilmeliydi gibi hayallerini Dünya'dan ve Türkiye'den sağlık emek meslek örgütlerinin temsilcileri ve topluyla birlikte paylaşmak istiyoruz.

17 MART	PANDEMİDE BUHARLAŞAN HAKİKAT
	Kolaylaştırıcı: Dinçer DEMİRKENT
19.00	<ul style="list-style-type: none"> Étienne BALIBAR
20.00	<ul style="list-style-type: none"> Burak ARIKAN Kayhan PALA Nilgün TOKER
	İki oturum şeklinde yapılacak Pandemide Buharlaşan Hakikat panelinin kolaylaştırıcısı İnsan Hakları Okulu'ndan Dinçer DEMİRKENT. İlk oturumun konuşmacısı Étienne BALIBAR. İkinci oturumun konuşmacıları Graph Commons Platformunun kurucusu sanatçı Burak ARIKAN; Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Kayhan PALA (Uludağ Üniversitesi) ve siyaset felsefecisi Prof. Dr. Nilgün TOKER (Türkiye İnsan Hakları Vakfı Akademisi). Dünyanın dört bir yanında yükselen otoriter rejimlerin önemli ortak özelliklerinden biri siyasal iktidarın eylemlerinin öngörülmezliğidir. Öngörülmezlik, yurttaşların eylemlerinin sonuçlarını bir belirsizlik alanında tutmakta, iktidarların temel hak ve özgürlüklerin keyfi biçimde sınırlandırmasını zeminini yaratmaktadır. Pandeminin yarattığı olağanüstü koşulları, otoriter rejimlerin belirsizlik alanını derinleştirmeleri için fırsat olarak kullanılacağı tahminleri birçok hak alanında uygulanan kısıtlamalar bakımından doğrulandı. Bu oturumun çerçevesini belirsizlik alanının yaratılması bağlamında otoriter rejimlerin hakikat ile kurduğu ilişki ve hakikatin buharlaşmasının otoriter rejimlerin yurttaşları manipüle etme yeteneklerini nasıl artırdığı çiziyor. Özellikle sorumlu otoriterlerin pandemiye ilişkin verilerin oluşturulmasında izlediği stratejinin de bu bağlamda tartışılması hedefleniyor.

19 MART	PANDEMİDE YAŞANAN AYRIMCILIK
19.00	Kolaylaştırıcı: Şebnem KORUR FİNCANCI
	<ul style="list-style-type: none"> Silvia FEDERICI
	Pandemide Çalışma Hayatı Panelinin kolaylaştırıcısı Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem KORUR FİNCANCI. Konuşmacı, radikal otonomist feminist Marksist ve anarşist gelenekten gelen sosyal bilimci Silvia Federici.
	Bu bölümde pandemide daha da belirginleşen cinsiyetçi ayrımcılık ve yaşanan eşitsizlikler üzerine konuşulacaktır.

19 MART	PANDEMİDE ÇALIŞMA HAYATI
20.00	Kolaylaştırıcı: Arzu ÇERKEZOĞLU
	<ul style="list-style-type: none"> Meryem Betül Topkaya Aslı ODMAN Annie THEBAUD MONY
	Pandemide Çalışma Hayatı Panelinin kolaylaştırıcısı Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK) Başkanı Arzu ÇERKEZOĞLU. Konuşmacılar, Kafe Bar Çalışanları Dayanışması'ndan Meryem Betül TOPKAYA; sosyabilimci Aslı ODMAN ve sağlık sosyoloğu Annie THEBAUD MONY. On yıllardır dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürüsü, savaşlar, ekonomik krizler, artan eşitsizlikler, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey sunmayan bu düzenin, nasıl çürüdüğünü ve çöktüğünü COVID-19 pandemisi ile beraber bir kez daha en açık biçimiyle gördük. Çarklar dönerken COVID-19 bir işçi sınıfı hastalığı olarak yaygınlaştı ve bu düzen salgına karşı işçileri, emekçileri, yoksulları korumadı, koruyamadı. En geniş tanımlı işçi sınıfının sağlığını işini, geçimini koruyamazken aksine sermayenin ve patronların çıkarları için akıl, bilim ve milyonların sağlığı yok sayıldı. Bu bölümde pandemide çalışma hayatını ve çalışma hayatındaki eşitsizliklerin-çelişkilerin tüm toplumu, halk sağlığını nasıl etkilediğini

20 MART	EKOLOJİK YIKIMIN SONUCU OLARAK PANDEMİ
13.30	Kolaylaştırıcı: Laleş TUNÇ
	<ul style="list-style-type: none"> Rob WALLACE Ecehan BALTA
	Ekojik Yıkımın Sonucu Olarak Pandemi Panelinin kolaylaştırıcısı Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi Laleş TUNÇ. Konuşmacılar, evrimsel biyolog Rob WALLACE ve bağımsız araştırmacı Ecehan BALTA.
	Sermayenin kar, hız, tüketime dayanan doğa üzerindeki egemenliği ekolojik yıkımı hızlandırıyor. Buna bağlı olarak da hem COVID 19 gibi zoonoz hastalıklar daha fazla yayılıyor, (günelik hayatımızın bir parçası haline gelmek şöyle dursun, gündelik hayatımızı belirliyor); hem de eş zamanlı olarak ekolojik yıkımı hızlandırıyor. Ekolojik krize sermayeden değil, doğadan yana bir çözüm üretmezsek COVID 19' u ortadan kaldırsak bile bundan sonra başka pandemiler ile baş başa kalacağımızı unutmamamız gerekiyor. Bu çerçeve içinde bizler, bu oturumda ekolojik yıkımın COVID 19 pandemisinin arkasındaki yapısal neden olduğunu biliyor ve yıkıma karşı ortak mücadele hakkında daha fazla düşünmüş olmayı hedefliyoruz.

20 MART	PANDEMİDE EŞİTSİZLİKLER
17.00	Kolaylaştırıcı: Özlem KURT AZAP
	<ul style="list-style-type: none"> Vicente NAVARRO Onur HAMZAOĞLU
	Pandemide Eşitsizlikler Panelinin kolaylaştırıcısı enfeksiyon hastalıkları uzmanı Prof. Dr. Özlem KURT AZAP (Başkent Üniversitesi). Konuşmacılar, Sağlık Politikaları ve Yönetimi Uzmanı Hekim Vicente NAVARRO ile Halk Sağlığı ve Epidemiyoloji Uzmanı Prof. Dr. Onur HAMZAOĞLU (Kocaeli Dayanışma Akademisi). Bu oturumda; Tüm dünyada, daha önceden de var olan toplumsal ve sağlıkla ilgili eşitsizlikler COVID-19 pandemisini nasıl etkiledi? Neoliberalizmin COVID-19 pandemisinin yönetimiyle ilgili başlıca sonuçları nelerdir? COVID-19 pandemisi, eşitsizliklere karşı mücadele ve herkes için bir hak olarak sağlığa yönelik yüksek bir talep oluşturma açısından bir fırsat sunmakta mıdır? sorularına yanıt arayacağız.

20 MART	NE YAPMALI?
19.30	Kolaylaştırıcı: Meltem GÜNBEĞİ
	<ul style="list-style-type: none"> Jan Willem GOUDRIAAN Mehmet ZENCİR
	Forum şeklinde ve kapanış oturumu olacak Ne Yapmalı? Panelinin kolaylaştırıcısı Türk Tabipleri Birliği Merkez Konsey Üyesi Meltem GÜNBEĞİ. Konuşmacılar, Avrupa Kamu Hizmetleri Sendikaları (EPSU) Genel Sekreteri Jan Willem GOUDRIAAN ve Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Mehmet ZENCİR (Ata Soyer Sağlık ve Politika Okulu).
	Sempozyumun kapanış oturumunda pandemiyi çok yönlü ele aldığımız 7 oturum sonrası 'ne yapmalıyız?'ı konuşacağız. Bu oturumda COVID-19 pandemisini ortaya çıkaran koşulların, yeni pandemilerin görülmemesi için nasıl önenebileceğini, pandemi ile mücadelede yapılacakları tartışmayı planlıyoruz. Yalnızca pandemi çerçevesinde değil bütüncül olarak 'sağlığı nasıl ele almalıyız?'ı da tartışmayı amaçlıyoruz.

